



Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Marcin Kulasek

DN-WID.055.1.2026.AD
Warszawa, 12 marca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 15355

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posła na Sejm RP Pana Łukasza Litewki w sprawie *przyśpieszenia prac nad wykazem czasopism naukowych*.

Szanowny Panie Pośle,

odpowiadając na Pańskie zapytania przestawiam poniżej wszystkie istotne kwestie.

W odniesieniu do pytania 1, dotyczącego daty publikacji wykazu, informuję, że w chwili obecnej kończy się proces przygotowania finalnej treści rozporządzenia w sprawie *sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych*. Szczegółowe informacje o przebiegu procesu legislacyjnego znajdują się w witrynie Rządowego Centrum Legislacji pod adresem: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12391400/katalog/13093602>.

Po wejściu w życie ww. rozporządzenia, Komisja Ewaluacji Nauki, dalej: „KEN”, przystąpi do rozpoczęcia prac dotyczących sporządzenia projektu wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. Publikacja nowego wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych jest przewidziana w drugiej połowie 2026 r.

W odniesieniu do pytania 2, dotyczącego prac KEN, informuję, że posiedzenia KEN, odbywają się cyklicznie 1 raz w miesiącu (daty posiedzeń są ustalane na początku roku). Ponadto, Przewodniczący KEN może ustalić dodatkowe terminy posiedzeń, w miarę potrzeb i konieczności wykonania zadań realizowanych przez KEN.

Zadania i kompetencje KEN, określa art. 274 ust. 1 ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), dalej: „ustawa”, rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie *ewaluacji jakości działalności naukowej* (Dz. U. z 2022 r. poz. 661 oraz z 2025 r. poz. 1053 i 1687), dalej: „rozporządzenie w sprawie ewaluacji”, oraz rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie *sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych* (Dz. U. z 2020 r. poz. 349), dalej: „rozporządzenie w sprawie wykazów”.

Zgodnie z regulaminem, w ramach KEN działają trzy stałe Zespoły:

- Zespół ds. ewaluacji jakości działalności naukowej,
- Zespół ds. ewaluacji szkół doktorskich,
- Zespół ds. wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych.

Przewodniczący KEN może powołać inne zespoły o charakterze doraźnym do realizacji wybranych zadań KEN. Posiedzenia Zespołów, w tym Zespołu ds. wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych odbywają się cyklicznie, jak posiedzenia KEN. Zatem, na każdym z posiedzeń poruszane są sprawy związane z ww. wykazami (czasopismami, wydawnictwami).

W odniesieniu do pytania 3, dotyczącego możliwości zgłaszania czasopism naukowych do wykazu, wyjaśniam, że ww. projektowane rozporządzenie nie przewiduje trybu wnioskowania o wpisanie czasopisma naukowego do wykazu czasopism.

W każdorazowo sporządzanym wykazie czasopism będą mogły znaleźć się czasopisma naukowe indeksowane w międzynarodowych bazach wymienionych w ww. rozporządzeniu. Uwzględnione w rozporządzeniu bazy posiadają odpowiednie wymogi jakościowe dotyczące przyjęcia czasopism naukowych do indeksowania w nich, tj. spełnienia przez nie określonych kryteriów, zapewniających jakość czasopism naukowych.

Jeżeli czasopismo jest indeksowane w bazie Scopus (posiada status aktywnego czasopisma) lub w bazie Web of Science lub jest przedmiotem projektów finansowanych w ostatnim konkursie w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych” to automatycznie znajduje się w projekcie wykazu.

Wykaz czasopism może obejmować także czasopisma naukowe ujęte w co najmniej jednej z następujących międzynarodowych baz:

- 1) Index Copernicus International: Journal Master List (ICI JML)
- 2) European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH+)
- 3) Directory of Open Access Journals (DOAJ)
- 4) EBSCO - <https://www.ebsco.com/>:
 - Academic Search Ultimate,
 - Business Source Ultimate,
 - Humanities Source Ultimate,
 - Applied Science & Technology Source Ultimate,
 - Sociology Source Ultimate;

Czasopisma naukowe indeksowane w bazach ERIH+, DOAJ, EBSCO, ICI JML nie znajdują się automatycznie w projekcie wykazu. W wykazie czasopism będą mogły znaleźć się tylko te z nich, które zostaną zaproponowane do ujęcia przez ekspertów dla danej dyscypliny naukowej, przejdą weryfikację u ekspertów z danej dyscypliny i zostaną zatwierdzone przez KEN.

Żeby czasopismo było uwzględnione w tworzeniu wykazu, zgodnie z projektem rozporządzenia powinno być uwzględnione co najmniej w jednej z powyższych baz.

W odniesieniu do pytania 4, dotyczącego kryteriów oceny czasopism naukowych, w celu zwiększenia transparentności sposobu ustalania oraz przypisywania punktów czasopismom naukowym, ocena będzie dokonywana zarówno na podstawie wskaźników bibliometrycznych przez KEN, jak również przez zaangażowanych w proces oceny ekspertów reprezentujących środowisko naukowe. Zgodnie ze zgłaszanymi wielokrotnie

postulatami pozwoli to uwzględnić w ocenie specyfikę poszczególnych dyscyplin naukowych. Tym niemniej kluczowym etapem oceny czasopism naukowych, który będzie dotyczył zdecydowanej większości czasopism naukowych ujętych w wykazie czasopism, będzie etap pierwszy, w którym ocena będzie dokonywana przez KEN na podstawie wskaźników bibliometrycznych. Oceny czasopism naukowych w drugim etapie będą dokonywali eksperci będący członkami komitetów naukowych Polskiej Akademii Nauk, zgodnie z dyscypliną naukową, którą reprezentują.

W odniesieniu do pytania 5, dotyczącego częstotliwości publikacji wykazu, informuję, że decyzja o sporządzeniu i udostępnieniu wykazu czasopism należy do ministra.

Aktualizacja wartości wskaźników bibliometrycznych w bazach *Web of Science* i *Scopus* odbywa się raz w roku, więc publikacja wykazu czasopism również powinna odbywać się nie częściej niż raz w roku.

Temu celowi będzie służył tryb uproszczony sporządzania wykazu czasopism. W tym trybie KEN będzie mogła przygotować projekt wykazu czasopism, ujmując w nim czasopisma naukowe i materiały z konferencji, ujęte w ostatnim sporządzonym i udostępnionym przez ministra wykazie czasopism oraz te, które zostały ujęte w międzynarodowych bazach po dniu określonym przez ministra dla celów sporządzenia ostatniego wykazu czasopism, a także czasopisma naukowe będące przedmiotem projektów finansowanych w ostatnim konkursie w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych” ogłoszonym po dniu udostępnienia ostatniego wykazu czasopism.

Upoważnienie do wydania rozporządzenia zawarte w art. 267 ust. 2 pkt 2 ustawy wskazuje, że minister określa sposób sporządzania wykazu wydawnictw i wykazu czasopism oraz sposób ustalania i przypisywania im liczby punktów, a więc nie przewiduje możliwości uregulowania żadnych innych spraw na poziomie tego aktu wykonawczego.

Odnosząc się do przedstawionej w pytaniu 6 kwestii „mechanizmów ograniczających wpływ publikacji w czasopismach o wątpliwej jakości” w obecnie trwającej ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2022-2025 - należy wyjaśnić, iż zgodnie z § 11 ust. 3 ww. rozporządzenia w sprawie ewaluacji, liczbę punktów za osiągnięcia naukowe, o których mowa w § 8 pkt 1 i 3 tego rozporządzenia, tj.: artykuły naukowe opublikowane w czasopismach naukowych i w recenzowanych materiałach z międzynarodowych konferencji naukowych, zamieszczonych w wykazie tych czasopism i materiałów sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 ustawy oraz monografie naukowe wydane przez wydawnictwa zamieszczone w wykazie tych wydawnictw sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 ustawy, redakcje naukowe takich monografii i rozdziały w takich monografiach – ustala się zgodnie z ostatnim wykazem czasopism i ostatnim wykazem wydawnictw, sporządzonymi i udostępnionymi przez ministra w roku kalendarzowym, w którym dana publikacja naukowa została opublikowana w ostatecznej formie, właściwej dla danego czasopisma albo wydawnictwa. Natomiast, jeżeli w roku opublikowania publikacji naukowej nie był sporządzany i udostępniany właściwy wykaz – zgodnie z ostatnim wykazem sporządzonym i udostępnionym w latach poprzednich.

Zatem, jeśli czasopismo jest ujęte w wykazie i są mu przypisane punkty, a autor lub współautor artykułu opublikowanego w tym czasopiśmie jest osobą, o której mowa w § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ewaluacji i upoważni ewaluowany podmiot do wykazania tego osiągnięcia w ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2022-2025, przy tym publikacja powstała w związku z zatrudnieniem w tym podmiocie, a jej tematyka jest merytorycznie związana z badaniami naukowymi prowadzonymi w tym podmiocie w ewaluowanej dyscyplinie – zarówno KEN jak i Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie mają podstaw do nieprzyznania punktacji za to osiągnięcie.

W ramach oceny jakości działalności naukowej nie przeprowadza się oceny czasopism, w których publikowane są osiągnięcia naukowe wskazywane przez ewaluowane podmioty do oceny jakości działalności naukowej i nie analizuje się praktyk wydawniczych stosowanych przez te czasopisma. Sposób oceny osiągnięć oraz sposób przeprowadzenia ewaluacji zostały określone w rozporządzeniu *w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej*.

Ponadto, jednym z działań w zakresie sytuacji naruszania zasad etyki publikacyjnej i wydawniczej są propozycje zawarte w projekcie rozporządzenia *w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych*, dające KEN możliwość rekomendacji obniżenia punktacji lub wykluczenia danego czasopisma z wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych. Ponadto, zmodyfikowano zasady tworzenia wykazów, które będą bardziej transparentne.

W odniesieniu do pytań 7-10, dotyczących kwot, jakie uczelnie publiczne poniosły na opłaty za dostęp do baz danych i zasobów bibliometrycznych, informuję, że jest to kwestia autonomii uczelni i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie jest w posiadaniu danych dotyczących wszystkich indywidualnych wydatków uczelni ponoszonych za dostęp do baz danych i zasobów bibliometrycznych.

Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki zleca realizację zadania pn. Wirtualna Biblioteka Nauki, które jest finansowane ze środków Ministra i obejmuje zakup oraz udostępnianie podmiotom tworzącym system szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce, światowych zasobów wiedzy w postaci elektronicznych czasopism naukowych, książek naukowych oraz baz danych bibliograficznych.

Realizacja oraz finansowanie tego zadania obejmuje dwa rodzaje licencji:

- licencje w całości finansowane z budżetu państwa (część 28: szkolnictwo wyższe i nauka), zapewniające dostęp do kluczowych z punktu widzenia środowiska naukowego zasobów, udostępnianych wszystkim podmiotom tworzącym system szkolnictwa wyższego i nauki.
- licencje współfinansowane z budżetu państwa (część 28: szkolnictwo wyższe i nauka), obejmujące zasoby specjalistyczne z wybranych dyscyplin lub obszarów nauki, takich jak chemia czy fizyka. Dostęp do tych zasobów uzyskują podmioty przystępujące do odpowiednich konsorcjów, których członkowie pokrywają pozostałą część kosztów.

W odniesieniu do pytań 11-14, dotyczących kwot poniesionych przez uczelnie publiczne na programy i systemy wspierające zarządzanie procesem dydaktycznym informuję, że Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego również nie jest w posiadaniu takich danych.

Wyjaśniam, że zakres nadzoru ministra nad uczelniami ograniczony jest konstytucyjną zasadą autonomii szkół wyższych (art. 70 ust. 5 Konstytucji RP i art. 9 ust. 2 ustawy). Uczelnie są autonomiczne na zasadach określonych w ustawie, posiadają osobowość prawną, co oznacza samodzielność w podejmowaniu określonych czynności prawnych. Organy władzy publicznej mogą podejmować rozstrzygnięcia dotyczące uczelni tylko w przypadkach przewidzianych w ustawach.

Uczelnie publiczne otrzymują z budżetu państwa środki finansowe, o których mowa w art. 366 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy. Uczelnia publiczna prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, zgodnie z przepisami o finansach publicznych. Zgodnie z art. 407 ust. 2 ustawy o przeznaczeniu środków przyznanych w formie subwencji decyduje podmiot, który te środki uzyskał, co oznacza,

że uczelnie w ramach swojej autonomii decydują o sposobie wykorzystania tych środków, w tym proporcjach dofinansowania zarówno działalności dydaktycznej, jak i badawczej. Uczelnia jest zobligowana do wykorzystania subwencji zgodnie z celem przyznania środków, tj. na potrzeby związane z utrzymaniem i rozwojem potencjału dydaktycznego oraz badawczego. Tym samym decyzja o kierunkach przeznaczenia środków pochodzących z subwencji, podyktowana jest celami określonymi w art. 365 pkt 1 i 2 ustawy, jednakże decyzje szczegółowe podmiotu o sfinansowaniu konkretnych typów wydatków realizowanych w ramach ustawowych celów jest decyzją autonomiczną. Zatem środki te mogą być również przeznaczane na rozwój infrastruktury informatycznej, w tym na programy i systemy wspierające zarządzanie procesem dydaktycznym.

Rektor uczelni zgodnie z art. 23 ust. 1 i 2 ustawy zarządza uczelnią i reprezentuje ją na zewnątrz, jest przełożonym studentów i pracowników uczelni, oraz odpowiada za zapewnienie wykonywania przepisów obowiązujących w uczelni. Rektor ponosi odpowiedzialność za swoje działania na zasadach określonych w ustawie oraz w przepisach odrębnych (art. 23 ust. 6 ustawy).

Zakres kompetencji ministra dotyczących nadzoru nad prawidłowością wydatkowania środków publicznych przekazanych przez ministra, w tym subwencji przeznaczonej na finansowanie bieżącej działalności uczelni, w szczególności polega na weryfikacji sprawozdań i raportów z wykorzystania przyznanych środków finansowych, o których mowa w art. 365 ustawy, rocznego sprawozdania finansowego uczelni publicznej zbadanego przez firmę audytorską oraz planu rzeczowo-finansowego uczelni publicznej i sprawozdania z jego wykonania. Zgodnie z przepisami ustawy nadzór ministra nie obejmuje kontroli poszczególnych wydatków dokonanych ze środków subwencji. Jak wskazano wyżej, o przeznaczeniu tych środków decyduje w sposób samodzielny uczelnia (art. 407 ustawy).

Z wyrazami szacunku

Karolina Ziolo-Pużuk
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.